

הגדרה. תהי G חבורה סופית מסדר $p^t m$ כאשר $1 < p < m$ ראשוני. תהי $P \leq G$. אנחנו אומרים ש- P היא תת חבורת p -סילו אם $|P| = p^t$.

דוגמה. $G = S_3$. $|S_3| = 6 = 2 \cdot 3$. נמצא תת חבורות 2 סילו ו-3 סילו. תת חבורת 2 סילו צריכה להיות בגודל 2 כי זאת החזקה הכי גדולה של 2 שמחלקת את 6. תת חבורה מגודל 2 זה פשוט מה שנוצר ע"י איבר מסדר 2. ולכן יש 3 חבורות 2 סילו: $\langle(1, 2)\rangle$, $\langle(1, 3)\rangle$, $\langle(2, 3)\rangle$. תת חבורת 3 סילו היא מסדר 3 ולכן נוצרת ע"י איבר מסדר 3. לכן יש תת חבורת 3 סילו אחת: $\langle(1, 2, 3)\rangle$.

משפט. משפטי סילו:

- תהי G חבורה סופית מסדר $p^t m$ כאשר p ראשוני ו- $1 < p < m$. אזי:
0. קיימת תת חבורת p סילו.
  1. כל תת חבורת p של G מוכלת באיזשהי תת חבורת p סילו.
  2. כל שתי תתי חבורות p סילו צמודות זו לזו. וכן, אם נצמיד תת חבורות p סילו נקבל תת חבורת p סילו.
  3. נסמן ב- n_p את מספר תתי חבורות p סילו. מתקיים:

$$n_p \equiv 1 \pmod{p}$$

$$n_p \mid m$$

מסקנה. תת חבורת p סילו היא יחידה אמ"ם היא נורמלית.

תרגיל. תהי G חבורה סופית ו- $H \leq G$. הוכיחו/ הפריכו:

1. כל תת חבורת p סילו של G מקיימת שהחיתוך שלה עם H הוא תת חבורת p סילו של H .
2. לכל תת חבורת p סילו של H , יש תת חבורת p סילו של G , P' , שמקיימת:

$$P' \cap H = P$$

פתרון. 1. הפרכה: $G = S_3$. $P = \langle(1, 3)\rangle$ זאת תת חבורת 2 סילו. $H = \langle(1, 2)\rangle$. $P \cap H = \{e\}$ זאת לא תת חבורת 2 סילו של H , כי החזקה המקסימלית של 2 שמחלקת את הגודל של H היא 2^1 .

2. תהי P תת חבורת p סילו של H . בפרט, היא P היא תת חבורת p כי הגודל שלה הוא איזושהי חזקה של p . אז ממשפט סילו 1 (או ממסקנה שלו) היא מוכלת בתת חבורת p סילו של G , P' . צריך להוכיח ש- $P' \cap H = P$. ברור. $P \subseteq P' \cap H$ כי התחלנו עם זה ש- P היא תת חבורה של H , ולקחנו את P' להיות תת חבורה שמכילה את P .

נשים לה $P' \cap H$ היא תת חבורה של P' ולכן היא תת חבורת p . היא מכילה את P , ולכן הסדר שלה גדול שווה. נניח ש- $|P| = p^i$, אז $|P' \cap H| = p^j$ כאשר $i \leq j$. נניח בשלילה ש- $i < j$. $P' \cap H$ היא תת חבורה של H . ולכן הגודל שלה מחלק את הגודל של H . קיבלנו חזקה יותר גדולה של p שמחלקת את הגודל של H , בסתירה לכך ש- p היא תת חבורת p סילו של H . לכן $i = j$. וזה אומר ש- $P = P' \cap H$.

תרגיל. יהי $\varphi : G \rightarrow H$ אפימורפיזם. הוכיחו/ הפריכו:

1. אם P היא תת חבורת p סילו של G אז $\varphi(P)$ היא תת חבורת p סילו של H .
2. אם P היא תת חבורת p סילו של H אז $\varphi^{-1}(P)$ היא תת חבורת p סילו של G .

פתרון. 1. ראשית $\varphi(P)$ היא תת חבורת p כי הסדר שלה מחלק את הסדר של P . השאלה האם היא מקסימלית. אם היא לא מקסימלית, אז יש חבורת P', p שמכילה ממש את $\varphi(P)$. $P \subsetneq \varphi^{-1}(P')$. אפימורפיזם. כי φ הוא השערה:

$$[H : \varphi(P)] \mid [G : P]$$

$$K = \ker \varphi$$

$$H \cong G/K$$

$$\varphi(P) = PK/K$$

נובעת מתרגיל ב"ב שאמר ש $\varphi^{-1}(\varphi(P)) = P \ker \varphi$. אז לשתי תתי החבורות האלו יש את אותה תמונה. $P \ker \varphi$ היא תת חבורה שמכילה את הגרעין ואז אפשר להשתמש במשפט ההתאמה ואיזו 3.

$$[H : \varphi(P)] = [G/K : PK/K] = [G : PK] \mid [G : P]$$

ולכן נקבל ש $[H : \varphi(P)]$ זר ל p ולכן $\varphi(P)$ היא תת חבורת p סילו. 2. הפרכה: $G = S_n$. $H = \Omega_2$ והעתקה הסימן. אז H היא תת חבורת 2 סילו של עצמה. $\varphi^{-1}(H) = S_n$ שאינה תת חבורת 2 סילו.

תרגיל. הוכיחו שכל תת חבורה מסדר 45 אינה פשוטה.

$$45 = 3^2 \cdot 5$$

$$n_5 \equiv 1 \pmod{5}$$

$$n_5 \mid 9$$

לכן $n_5 = 1$, כלומר תת חבורת 5 סילו היא יחידה ועל כן נורמלית.

תרגיל. תהי G חבורה לא אבלית מסדר 21. חשבו כמה תתי חבורות סילו יש לה מכל ראשוני שמחלק אותה.

פתרון. $21 = 3 \cdot 7$. יש חבורות 3 סילו ו 7 סילו.

$$n_7 \equiv 1 \pmod{7}$$

$$n_7 \mid 3$$

לכן $n_7 = 1$.

$$n_3 \equiv 1 \pmod{3}$$

$$n_3 \mid 7$$

$$n_3 = 1 \vee 7$$

נשתמש בספירת איברים:

הסדרים האפשריים של איברים הם:

1- יש רק אחד.

3 - נשארו 14 איברים.

7-6. הסבר: חבורת 7 סילו היא מסדר 7, ולכן כל איבר בה חוץ מהיחידה הוא מסדר 7, יש 6

כאלה. כמו כן, כל איבר מסדר 7 יוצר תת חבורה מסדר 7 ולכן חייב להיות מוכל בחבורת 7 סילו.

ויש רק אחת כזאת.

21-0. אחרת אם היה איבר מסדר 21 היא הייתה ציקלית ולכן אבליית.

לכן יש 7 חבורות 3 סילו. כי כל איבר מסדר 3 יוצר תת חבורה מסדר 3 ולכן מוכל בחבורת 3

סילו. הגודל של חבורת 3 סילו הוא 3 כי זאת החזקה הכי גדולה של 3 שמחלקת את 21. בחבורה

מגודל 3 יש 2 איברים מסדר 3. אז ברור שחבורת 3 סילו אחת לא יכולה להספיק.

למעשה, כל שתי תתי חבורות 3 סילו שונות החיתוך שלהן טריוויאל. כי אם P_1, P_2 מגודל 3,

אז $P_1 \cap P_2$ הוא תת חבורה של שתיהן מסדר שמחלק את הסדר של כל אחת מהן אז מחלק את 3. אז

החיתוך הוא או מגודל 1 או מגודל 3. אם הוא היה מגודל 3 אז היינו מקבלים $P_1 = P_1 \cap P_2 = P_2$

בסתירה לכך שהן שונות.

טענה. בהוכחה של משפטי סילו השתמשנו בפעולת ההצמדה של G על תתי החבורת שלה. אז

בעצם n_p שווה לגודל של המסלול של תת חבורת p סילו, ממשפט מסלול מייצב נקבל שזה שווה

ל $[G : \text{stab}(P)]$. מה זה מייצב של תת חבורה ביחס לפעולת ההצמדה? זה כל האיברים $x \in G$

כך ש $xPx^{-1} \in P$, זה מה שנקרא "המנרמל" של P , שמסומן $N_G(P)$.

כלומר,

$$[G : N_G(P)] = n_p$$

תרגיל. הוכיחו שכל חבורה מסדר 224 אינה פשוטה.

$$224 = 2^5 \cdot 7. \text{ פתרון.}$$

$$n_2 \equiv 1 \pmod{2}$$

$$n_2 \mid 7$$

$$n_2 = 1 \vee 7$$

$$n_7 \equiv 1 \pmod{7}$$

$$n_7 \mid 32$$

$$n_7 = 1 \vee 8$$

נניח בשלילה שהחבורה פשוטה, אז $n_2 = 7$ ו $n_7 = 8$ (כי אם מישהו מהם שווה ל 1, את התת חבורת p סילו המתאימה היא נורמלית). $[G : N_G(P_2)] = 7$ ו $[G : N_G(P_7)] = 8$. לפי משפט העידון של קיילי, אם יש תת חבורה מאינדקס k , אז יש הומומורפיזם $G \rightarrow S_k$. הנחנו ש G פשוטה ולכן כל הומומורפיזם יהיה שיכון. $G \hookrightarrow S_7, S_8$. אבל $7! \nmid |G|$. אז לא שיכון להיות שיכון של G בתוך S_7 . סתירה.

תרגיל. תהי G חבורה מסדר p^2q כאשר p, q ראשוניים. הוכיחו ש G אינה פשוטה. פתרון. נניח בשלילה ש G פשוטה.

$$n_p \equiv 1 \pmod{p}$$

$$n_p \mid q$$

$$n_p = 1 \vee q$$

אבל G פשוטה אז $n_p \neq 1$ ולכן $n_p = q$. בפרט מקבלים ש $q \equiv 1 \pmod{p}$ ולכן $q > p$.

$$n_q \equiv 1 \pmod{q}$$

$$n_q \mid p^2$$

$$n_q = 1 \vee p \vee p^2$$

לא 1, כי G פשוטה. לא p , כי p לא שקול ל 1 מודולו q , כי q גדול מ p . לכן $n_q = p^2$. ספירת איברים: כמה איברים יש מסדר q ? יש p^2 חבורות q סילו. כל חבורת q סילו היא מגודל q . חבורה מגודל ראשוני- כל האיברים בה, חוץ מאיבר היחידה, הם מהסדר של הראשוני הזה. אז בכל חבורה כזאת יש $q - 1$ איברים מסדר q . כל שתי חבורות q סילו שונות הן זרות, (אותה הוכחה שעשינו עם החבורות 3 סילו), כי החיתוך שלהן מוכל בכל אחת מהן, והסדר שלו צריך לחלק את הסדר של כל אחת מהן שהוא q , לכן החיתוך הוא או מסדר q או מסדר 1. אם החיתוך יהיה מסדר q הוא יהיה שווה לכל אחת מהן ונקבל שהן שוות. סתירה. לכן החיתוך טריוויאלי. יש p^2 חבורות q סילו, כל אחת מהן תורמת $q - 1$ איברים שונים מסדר q , אז בסה"כ קיבלנו $(q - 1)p^2$ איברים מסדר q . נשאר p^2 איברים, זה מספיק רק לחבורת p סילו אחת (כי הגודל של חבורת p סילו הוא p^2) בסתירה לכך שיש יותר מאחת ($n_p \neq 1$)